

คำนำ

คำบรรยายวิชา HI 222 (ประวัติศาสตร์ไทย 2) นี้ เขียนขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชา HI 222 เริ่มพิมพ์เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2515 และพิมพ์ต่อมาอีก 14 ครั้ง การพิมพ์ในครั้งนี้เป็นครั้งที่ 15 เนื่องจากอาจารย์ผู้เขียนต้องเขียนคำบรรยายนี้ในเวลาจำกัดที่สุด คำบรรยายวิชา HI 222 จึงยังมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอีกมาก ทั้งการค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยก็ได้คืบหน้าและมีผู้เสนอข้อมูลและแนวความคิดใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทั้งนี้ผู้เขียนก็ได้พยายามรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมสำหรับทำการแก้ไขปรับปรุงคำบรรยายนี้อยู่ และจะได้ลงมือแก้ไขปรับปรุงคำบรรยายนี้โดยเร็วต่อไป ท่านผู้รู้ท่านใดเห็นว่าข้อมูลส่วนไหนของคำบรรยายนี้ยังไม่ถูกต้อง และต้องการให้คำแนะนำชี้แจงผู้เขียนคำบรรยายขอน้อมรับไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง

วิไลเลขา บุรณศิริ
สิริรัตน์ เรืองวงษ์วาร
ศิวพร สุนทรวิภาต
28 สิงหาคม 2542